

ברוך אתה ה' אלקינו מלך העולם, זוקף כפופים

כי זקיף לימא ברוך זוקף כפופים גמ' ברכות כשעומד מברך זוקף כפופים

שעור הקומה, בין הקומה הקמריית, בין הקומה הרחוקה, יש בה שני אפנים של התגלות: כפיפה וזקיפה. הכפיפה היא מכוונת בתוכה את המהותיות, מונעת את התגלותה, ארעל-פי שהיא נמצאה בעינה בצביונה וערכה. תכונה זו היא מעוטת האורה, אבל עלולה היא לשמור מכל פגע, שיוכל להודמו בתכונת הזקיפה. רוכשת לה הנפש והגויה על-ידי תכונת הכפיפה סגלות של הגנה ואספת כח לעתיד, אבל המגמה ההינתית לא תוכל להיות הכפיפה כי אם הזקיפה, התמתחות הכחות והארכת החלקים והכחות החיוניים כלם, להגלות ככל מלא מדתם. ואחרי אשר כפפה אותנו השנה לשם מטרת ההגנה והרכישה לקראת עמל החיים בחמר וברוח, והנה בא תור היקיצה והגלות אור הנשמה, והננו מוצאים את עצמנו זקופים, ככל מלא שעור הקומה, הקמרי והרוחני, על-פי אותה המדה המתאימה לחיים אדירים, קדושים וטהורים, הננו מברכים לצור מעודדנו: ברוך זוקף כפופים. עולת ראייה

10

ד' זוקף כפופים תהלים קמו האנשים הכפופים לארץ בשפל המצב המקום ב"ה זוקף אותם לעמוד זקוף ברום המעלה. מצודות
 ד' זוקף כפופים. ומי הן הכפופים, אלו ישראל שגלו בחוצה לארץ, שמיום שגלו מירושלים לא זקפו קומתם, אלא הן כפופים לפני שונאיהם, והם מהלכין עליהם, וכן אמר ישעיהו כה אמר אדוניך ה' ואלהיך יריב עמו וגו', ושמתיה ביד מוגיך אשר אמרו לנפשך שחי ונעבורה (ישעיה נא כב כג), אלו הכופפים קומתך, לכך נאמר ה' זוקף כפופים. מדרש

כיון שבירך זוקף כפופים אין לברך מתיר אסורים ופי' הב"י דטעמו לפי שבכלל זקיפת הקומה היא תנועת האברים שעליה מברך מתיר אסורים וא"כ כיון שהוא בכלל למה יחזור ויברך פעם שניה על זה הלכה

כמו שנמצא באדם נפש רוח ונשמה, ושלימות לחיות הנפש אינו רק כשיתחבר אל הרוח והנשמה, לכן בלילה כשיתפרדו הרוח והנשמה, ישאר הנפש בלי שום כח פעולה, ולזה מברכין בבוקר ברכת זוקף כפופים, כי כשיתחברו הרוח והנשמה להנפש והגוף וזקפו גם את הנפש ואת הגוף שהיו כפופים מבלי פעולה. מי השילוח

20

למי שמתעורר לשוב פוקח עיניו להכיר כי היה סומא והלך בעצת יצרו בחשך בסמיות עינים. וכשמתעורר לשוב ה' זוקף כפופים הנשמה כי שחה לעפר ונצטמקה בכח התשובה קמה וגם נצבה יוסף תהילות

"אני ה' אלקיכם אשר הוצאתי אתכם מארץ מצרים מהית להם עבדים ואשבר מטת עלכם ואולף אתכם קוממיות" - בקומה זקופה רש"י

אך להנ"ל יש לומר דהנה ישראל הם ממעטין את עצמן וכופפין את קומתם לפני השי"ת ומבטלין את דעתם ורצונם אליו ית"ש, ולעומתם השי"ת זוקף כפופים, והיינו שמאיר עליהם מרישא דכל דרגין הוא פלא עליון כנ"ל, וזה נקרא שזוקף את ראשן היינו הראשית שלהם... שם משמואל

30

הנה אם אדם חס ושלום אינו מאמין בנסים נסתרים, אזי הוא במחשבתו שכך הוא ההרגל, שכיום מאיר החמה ובלילה מאיר הלבנה, ובלילה הוא ישן וכיום הוא נעור, והמרכה בסחורה הוא מעשיר, וההולך למרחקים הוא מרויח, וכשהוא חולה ליקח רפואה, והוא סבור שכך ההרגל. אמנם כשרואה נסים נסתרים אשר מסר האל הבורא ברוך הוא גבורים ביד חלשים וכמו מפלת המן, וכל שכן נסים נגלים, הוא רואה שאין העולם מתנהג בהרגל, רק שהשם יתברך הוא מתיר אסורים והוא הזוקף כפופים והוא הגולל אור מפני חושך והוא היוצר אור והחושך, והשם יתברך הוא הרופא חולים. ועיין שם ברמב"ן בפרשת בחוקתי (ויקרא כו, יא) שחשב לחטא על מלך יהודה 'וגם בחליו לא דרש אלהיו' (דה"ב טז, יב). והכל בידו יתברך שמו, רק קודם שרואה הנסים הוא סובר שהכל הוא בהרגל, כי ההרגל הוא הטבע, והרגל והטבע הכל אחד, והוא מעשה בעל דבר שתולה בהרגל. אמנם אחר התגלות הניסים הנגלים והנסתרים, כמו הנוכה מסמר גבורים ביד חלשים, ומפלת רשעים כמו בימי מרדכי ואסתר, רואה שאין העולם מתנהג על פי ההרגל. קדושת הלוי